Dat eene soort van het genus *Boarmia* gevangen werd, die ik, omdat het exemplaar vrij sterk afgevlogen was, niet met zekerheid kon determineeren, ofschoon ik wel kon zien, dat het „iets bijzonders" was. Daar het een vrouwelijk voorwerp was, trachtte ik er eieren van te verkrijgen, hetgeen gelukte. Uit velerlei voorgezet voedsel kozen de jonge rupsjes *Larix*, waarmede zij tot aan den winter gevoed werden. Na de overwintering, waarbij geen enkel voorwerp verloren ging, zette ik hun, daar *Larix* nog niet uitgeloopen was, naalden van dennesoorten voor. Van deze kozen zij die van den Weymouth-den, *Pinus strobus*, waarvan zij thans flink eten en groeien. Omtrent de soort heb ik thans wel een vermoeden, doch wil, alvorens verdere mededeeling te doen, liever het verschijnen van den vlinder afwachten, ten einde algeheele zekerheid te bezitten.

Putten (Vel.) J. Th. Oudemans.

Acarologische Aanteekeningen LVI.

Een zonderlinge misstelling bij Cuvier's Règne Animal, 1e Ed., v. 4, 1817.

Op p. 120 van dit deel, door Latreille bewerkt, begint een artikel over „Les Acarus". Dit bestaat uit 4 alinea's. De 3e alinea behoort niet tot dit artikel, maar moet verplaatst worden naar p. 121 en ingelascht worden tusschen de 1e en 2e alinea van het artikel over „Les Smarides".

Dezelfde opmerking maakte ik reeds over beide artikelen in de tweede Editie van 1829. Men zie daarover de Ent. Ber., v. 4, n. 81, p. 150.

Is 't niet kras, dat iemand van zijn werk den tweeden druk bewerkt en zoo'n zinstoring niet bemerkt?

Parasitus mustelarum Oudms.

Het ♀ heeft enkele bizonderheden, die door Berlese, Monogr. del Genere Gamasus (in Redia v. 3, p. 152—154) niet vermeld zijn: de vertikaal-, scapulaar-, mediaan- en posterior-borstels, alsmede 2 ventraal- en 1 postanaalborstels zijn als de humeraalborstels, n.l.: bacilli-

formes „sat longae, apice plumosulae". De interne der achterste „hypostoom"-borstels zijn ver naar achteren verschoven, staan tusschen de twee coxaalborstels, zijn buitengewoon lang en S-vormig.

Parasitus voigtsi Oudms.

Aan het slot der beschrijving van *Parasitus cappa* in het Tijds. Ent. v. 51, 1908, p. 43, maak ik de opmerking: „Probably this is the deutonympha of *P. voigtsi*."

Ik herinner mij, dat VOIGTS destijds eischte, dat de novae species onder ons beider auteursnamen beschreven zouden worden, en dat ik om die reden den naam *voigtsi* veranderde in *bremensis* OUDMS. & VOIGTS.

Door de onderzoekingen van BERLESE (in Redia v. 3, p. 155—159) is gebleken, dat *P. bremensis* eene geringe aberratie is van *stercorarius* JUL. MÜLL. De beide namen *voigtsi* en *bremensis* zijn dus synoniemen van *stercorarius*.

Pergamasus italicus Oudms.

Ent. Ber. v. 2, p. 16, 1 Nov. 1915, ♂, diagnose.

Na vergelijking van mijne teekeningen met die van BERLESE (in Redia, v. 3, t. 5, f. 11, 11*a*, 18; t. 8, f. 9—9*c*; t. 13, f. 5, 5*a*; t. 18, f. 7), is mij gebleken, dat *italicus* slechts eene geringe aberratie is van *crassipes* L., derhalve als synoniem valt.

Pergamasus gamma Oudms. & Vgts.

1904. Nph. I, diagnose in Zool. Anz. v. 27, p. 654.

1905. Nph. I, beschrijving, afbeelding, in Abh. Nat. Ver. Brem., v. 18, p. 203, 227, t. 17, f. 87—94.

Deze blijkt eene protonympha te zijn van *Pergamasus crassipes* L., valt dus als synoniem.

Macrocheles sp.

In het Tijds. Ent. v. 43, 1900, p. 130, beschreef ik onder den naam van „*Macrocheles marginatus* tritonympha homoiomorpha" eenen vorm aldus: „ist vollkommen wie das erwachsene ♀ gestaltet; das Epistom ist aber an den Vorderrändern nicht gezähnelt, siehe Fig. 8" (Tab. 7). — Ik kan dit exemplaar (of deze exemplaren) niet meer in

mijne verzameling terugvinden; ik zal deze zoo volkomen op *marginatus* gelijkenden vorm nu maar als eene aberratie beschouwen.

Macrocheles hamatus nov. spec.

In het Tijds. Ent. v. 43, 1900, p. 130, t. 7, f. 1—7, beschreef ik sub nomine „*Macrocheles marginatus* protonympha", eene zeer kenbare soort af. BERLESE wees erop, dat deze vorm geen protonympha van *marginatus* kan zijn. Ik zie dat nu ook in, en noem haar nu *hamatus* naar de 6 haakvormige sporen aan de mandibels, de femora II en IV van de manlijke deutonympha (niet protonympha !).

Macrocheles vulgaris Oudms.

Toen ik de *Acari* van Terschelling bewerkte, bemerkte ik, dat de soort, die na 1880 *badius* en *carinatus* genoemd wordt, noch de *badius* van KOCH, noch de *carinatus* van KOCH kon zijn. Daarom gaf ik eerstgenoemde soort den naam van *vulgaris,* omdat het zeker wel de gewoonste soort van *Macrocheles* is, en daarbij nog kosmopoliet. Ik zond mijn manuskript aan Dr. MAC GILLAVRY (zie Tijds. Ent. v. 57, p. 91).

Eenigen tijd later vond ik, dat die soort reeds door KOCH onder den naam van *latus* beschreven en afgebeeld was, maar ik vergat mijn manuskript ter verbetering terug te vragen. En nu zie ik daar den naam van *vulgaris* gedrukt! *Macrocheles vulgaris* OUDMS. 1914 is dus synoniem aan *latus* C. L. KOCH!

Macrocheles carinatus (C. L. Koch).

1 April 1839. *Gamasus carinatus* C. L. KOCH. Deu. Cru. Myr. Ara. 24. 16. ♀ diagnose.

1 Sept. 1913. *Macrocheles hypochthonius* OUDEMANS in Ent. Ber. v. 4, n. 73, p. 6. ♀ diagnose.

1 Maart 1914. *Macrocheles carinatus* OUDEMANS in Ent. Ber. v. 4. n. 76. p. 66. ♀ diagnose.

14 Maart 1914. *Macrocheles hypochthonius* OUDEMANS in Arch. Nat. v. 79. 1913. A. 8. p. 175—179, Textf. 196—203; t. 9, f. 1—6. Uitvoerige beschrijving en afbeeldingen.

Heden, 12 September, ontdekte ik, dat de voor mijne

privaatcollectie vervaardigde afbeeldingen van *carinatus* frappant gelijken op die, welke in het Archiv für Naturgeschichte van *hypochthonius* gepubliceerd zijn. Men behoeft zich slechts een duidelijke langskiel te denken over het midden van den rug, en links en rechts van elk ambulacrum 4 fijne distale haartjes, om de foutieve teekeningen van gemeld Archiv zich als goede voor te stellen. In de Ent. Ber. van 1 Maart 1914 heb ik al medegedeeld, in welke omstandigheden men de kiel duidelijk, en in welke men haar niet kan zien. De fijne haartjes aan de tarsen zijn niet altijd waarneembaar, daar zij, bij eenigszins ruwe behandeling der Acari, schijnen af te breken.

Hypoaspis oculatus nov. sp.

♀ Habitus als die van *H. lubrica* OUDMS. (vide Abh. Nat. Ver. Brem. v. 18, p. 203, 230—232, t. 18, f. 104—110, 1905). Lengte van het idiosoma 625, breedte 415 μ. Epistoma als dat van *H. spirostrepti* OUDMS. (vide Ent. Ber. v. 4, p. 69, 1914). Ter weerszijden van de basis van het gnathosoma een oogvormig orgaan. — Twee ♀ werden door den heer F. HESELHAUS, 14 Oct. 1913, in een nestkastje in het Ravensbosch bij Valkenburg gevonden.

Eviphis mullani (Oudms.).

Laelaps mullani door mij gediagnoseerd in de Ent. Ber. v. 3. n. 54. p. 83 v. Juli 1910 en n. 56. p. 104 van Nov. 1910, blijkt een *Eviphis* te zijn.

Seiulus finlandicus nov. sp.

♀. Lengte 345 μ, breedte 215 μ. Epistoom nauwelijks iets konvex naar boven. Op den rug 19 paar borstels, waarvan de vertikaal- en postvertikaalborstels naar voren gericht; de schouderborstels kleiner; de borstels daarachter daarentegen even sterk als, zoo niet sterker dan de vertikaalborstels; de daarop volgende borstels weer even klein als de eigenlijke schouderborstels; aan den achterrand de twee sterkste borstels, waartusschen de twee kleinste. Tritosternum Y-vormig, elke tak daarvan driespletig; sternum bijna vierhoekig; genitaalschild achter plotseling verbreed; ventrianaal-

schild schildvormig. — Op *Salix caprea*, Åbo, Finland, Augustus. Dr. A. R. Spoof.

Seiulus spoofi nov. sp.

♀ 335 μ lang, 170 μ breed, dus slank; ook de pooten zijn slank. ♂ 256 μ lang, 140 μ breed, eveneens slank. Op den rug 13 paar borstels, waarvan de vertikaal-, postvertikaal-, antehumeraal-, humeraal-, scapulaar-, (1) lateraal, pygidiaal- en parapygidiaalborstels ongekend zwaar zijn, en zelve weer van doorntjes voorzien. Ook twee dito, die het ventrianaalschild achter flankeeren. De parapygidiaalborstels zijn N.B. naar voren gericht. — Op *Salix caprea*, Åbo, Finland, Augustus, Dr. A. R. Spoof.

Pneumotuber macaci Landois & Hoepke.

Landois en Hoepke publiceerden in het Centralblatt für Bakteriologie, Parasitenkunde und Infektionskrankheiten. 1. Abt. Originale. 73. Bd. 1914, p. 384–395, een artikel over „Eine endoparasitäre Milbe in der Lunge von Macacus rhesus".

De heer Hoepke te Greifswald stelde mij op mijn verzoek welwillend in staat, met deze endoparasitaire Acarus kennis te maken. Hij zond mij slechts één slecht geconserveerd exemplaar, en wel eene 600 μ lange Nympha. Zooals van lecken te verwachten was, zijn zoowel de afbeeldingen als de beschrijving in het Centralblatt ten eenen male onvoldoende en onnauwkeurig.

Pneumotuber is het naast verwant aan *Ptilonyssus* Berl. & Trt. 1889. De stigmata liggen dorsaal, met zeer klein peritrema. Voor zoover ik onderscheiden kon, is er één rugschild, dat zich naar achter versmalt en halverwege van het opisthosoma eindigt. Gnathosoma van de dorsale zijde niet zichtbaar. Epistoma tepelvormig (?). Mandibels uiterst klein, doch met schaartje zonder tanden. Maxillaarpalpen 4-ledig, uiterst kort; de leden in elkaar geschoven als drie in alkaar passende petri-schaaltjes; eindlid gewoon. Mediane rij van 9 ∧ aan de ventraalzijde van het gnathosoma. Geen tritosternum (Bauchtaster). Sternum aanwezig. Ieder pootlid dorsaal met ± 4 doorntjes, ter zijde met fijn haartje, ventraal

met ± 2 fijne haartjes. Alle tarsen met hechtlapje en 2 klauwtjes. Deze zijn aan tars IV kleiner.

Ik ben er bijna zeker van, dat deze *Pneumotuber* identiek is aan *Pneumonyssus simicola* BANKS (Geneesk. Tijds. Ned. Ind. v. 41. 1901. p. ? (sep. 1—3)).

Genus Paulitzia nov. gen.

J. TH. PAULITZ schreef 1696 te Leiden zijne Dissertatio de morbis animatis. Hierin handelt hij ook over „Acari", waarmeê hij bedoelt: *Acarus siro*, de schurftmijt.

Naar hem wil ik een nieuw genus van *Uropodidae* noemen met o. a. de volgende kenmerken:

Scutum dorsuale marginale (?) slechts in de voorste helft zichtbaar; scutum peritrematale van boven gedeeltelijk zichtbaar; „sternum" met 8 paar borsteltjes; scutum ventrianale omgeeft den anus; geen scuta ventralia marginalia.

Type *Uropoda africana* OUDMS. 1905.

Gen. Nenteria nov. gen.

G. PH. NENTER(US) publiceerde in 1716 zijne Theoriae hominis aegroti sive Pathologiae medicae pars generalis te Argentoratum (Strassburg). Hierin handelt hij ook over „Siro" = *Acarus siro* L. = de schurftmijt.

Naar hem noem ik een nieuw genus van *Uropodidae*, met o. a. het volgende kenmerk: De corniculi hypostomatis zijn bij beschouwing der ventrale zijde niet zichtbaar, daar zij aan de dorsale zijde van de enorm ontwikkelde malae externae (bases corniculorum) ingeplant zijn.

Type *Uropoda tropica* OUDMS. 1905.

Genus Argas Latr.

Zoowel NEUMANN als NUTTALL—WARBURTON—COOPER—ROBINSON vermelden:

Argas LATR. Préc. Car. gén. Ins. p. 178, 1796.

Synoniem *Carios* LATR. ibidem p. 177.

Volgens de Internationale Nomenclatuurregels zou dan *Carios* de genusnaam en *Argas* de synoniem zijn. In waarheid werd echter *Argas* door LATREILLE zelf reeds vroeger gebruikt, en wel in de Magasin Encyclopedique, v. 4, 1795, p. 18.

Argas inlandsch!

Eindelijk een in ons land gevonden Argas! Een mijner leerlingen bracht mij een „levend plat beestje, in zijn huis op tafel loopende gevonden". Bij deze woorden dacht ik terstond aan *Cimex lectularius!* Maar ziet, gelukkig voor de familie van mijn leerling èn voor de Acarologische wetenschap, het „platte beestje" is eene Nympha van *Argas vespertilionis* LATR.! Entomologen, die in de gelegenheid zijn, nesten van *Chiroptera* te onderzoeken, zullen der wetenschap een dienst bewijzen, te zoeken naar *Argas*; want de adulti van deze soort zijn nog niet met zekerheid bekend.

Tarsonemidae.

In het Tijds. Ent. v. 49, p. XVII, deelde ik mede, dat niet MICHAEL, 1880, doch GEBER, 1879, het tracheeënsysteem ontdekte. Door toevallige omstandigheden kreeg ik in handen: ROBIN, Traité du Microscope, Paris, 1871, en bemerk nu, dat ROBIN de eerste is, die het tracheeënsysteem beschreef en afbeeldde (l. c. p. 765) en wel bij *Pediculoides ventricosus* NEWP., welke hij echter „Nymphe d'Oribate" noemt.

Tarsonemus fennicum nov. sp.

In het Tijds. Ent., v. 45, p. 124, noemde ik eene Tarsonemide uit *Ceratoneon attenuatum* BREMI op *Prunus padus* L., afkomstig van Åbo, Finland: *Tarsonemus floricolus* CAN. & FANZ.

In de Ent. Ber., v. 4, n. 77, p. 87, deelde ik mede, dat deze determinatie foutief was, en ik de soort niet thuis kon brengen. Zij is werkelijk nieuw.

♀. 245 μ lang, 90 μ breed. Okergeel, de epimera enz. donkerder, de randen der coxae I en II zelfs roodbruin. Voor en achter cirkelrond, overigens overal nagenoeg even breed; eerste schild met 2 ver van elkaar staande vertikaalharen en 2 skapulaarharen; tweede schild kaal; derde schild met een borsteltje in iederen achterhoek; vierde schild zeer kort met 4 borsteltjes langs den achterrand; vijfde en laatste schild zeer kort, kaal. — Ik vond later nog eenige exem-

plaren vrij levend op bladen van *Betula alba* L., eveneens afkomstig van Åbo.

Wat is Acarus sambuci Schrank?

SCHRANK beschrijft (Enum. Ins. Austr. 1781, p. 524, no. 1085) een *Acarus sambuci*, Hollundermilbe, als volgt:

„*Diagnos.* Acarus ruber, pedibus palpisque pallidioribus; corpore pedibusque setis longiusculis conspersis. Oculi duo nigri. Motus non festinus. *Habitat* in foliis Sambuci nigrae, rarus. *Lectus* 4. April. coelo adhuc frigido, ac thermometro Reaumuriano nonnisi $8^{1}/_{2}$ lin. supra zerum elevato. Lynceo mihi inspicere hoc insectum non licuit."

Aangezien de palpen duidelijk zichtbaar zijn en bovendien de haren aan pooten en lichaam tamelijk lang zijn, kan deze soort onmogelijk de latere *Smaris expalpe* zijn, bij wie het gansche gnathosoma in het idiosoma teruggetrokken en onzichtbaar is, en bovendien de haren zeer kort zijn.

Evenmin kan zij identiek zijn aan een der *Smaridia (Fessonia)*-soorten, bij wie de „haren" slechts korte papillen zijn.

Wij moeten onder de *Bdellidae* (sensu lato) zoeken, bij wie plantbewonende roode *Acari* met donkere oogen en tamelijk lange haren geen ongewone verschijningen zijn.

Anystis en *Tarsotomus* vallen weg, daar zij verbazend snel loopen. Het moet dus wel een overwinterd rood exemplaar van *Tetranychus telarius* geweest zijn.

Wat is Smaris sambuci Latr.?

LATREILLE beschrijft (Préc. car. gén. Ins. 1796, p. 180) haar als volgt:

„SMARIS. SMARIS. ACARUS *Sambuci*, Schr. Antennules parallèles a la trompe, guère plus longues, droites, presque cylindriques, de quatre articles; le dernier armé de deux pièces obsolètes. Trompe longue, avancée, presque cylindrique, un peu en pointe, tronquée, consistant en deux soies très-longues et une lèvre inférieure."

„C. H. [1]) Corps ové, mou, parsemé d'écailles, rouge. Deux yeux. Pattes propres pour la course; antérieures plus longues."

[1]) Dit beteekent Caractères Habituels. O.

Wij zien hieruit:

1e. *Smaris sambuci* LATR. is niet identiek aan *Acarus sambuci* SCHRANK, al was 't alleen maar, omdat SCHRANK's *sambuci* tamelijk lange haren heeft en geen „écailles". — De soortnaam *sambuci* LATR. moet dus volgens de Internationale Nomenclatuurregels herdoopt worden.

2e. *Smaris* LATR. kan onmogelijk = *Smaris* BERLESE zijn, want deze heeft het gansche gnathosoma ingetrokken en draagt in geen geval „écailles".

3e. Zij is stellig een *Trombidium papillosum* HERM. geweest, moet dus in het vervolg heeten: *Smaris papillosum* (HERM.).

Wat is Smaris Latr.

Uit het bovenstaande blijkt, dat *Smaris* LATR 1796 (non BERLESE 1887) = *Smaridia* LATR. 1817 (non DUM. 1823) = *Fessonia* HEYD. 1826. Type *Smaris* (*sambuci* LATR. 1796, non SCHRANK 1781 =) *papillosum* HERM.

Wat is Smaris Berl. non Latr.

CAMBRIDGE gaf 1875 (in Ann. Nat. Hist.) den genusnaam *Calyptostoma* aan de soort *hardyi*, die identiek is aan *Trombidium expalpe* HERM. 1804.

BERLESE gaf 1887 (A. M. S. I. 39, 3) den genusnaam *Smaris* aan *Trombidium expalpe* HERM. 1804.

Derhalve *Calyptostoma* CAMBR. 1875 = *Smaris* BERL. 1887 (non LATR. 1796) (non CUV. 1817). Type *Calyptostoma* (*hardyi* CAMBR, 1875 =) *expalpe* HERM. 1804.

Hafenrefferia gilvipes (C. L. Koch).

KOCH's *Oribates gilvipes* (Deu. Cru. Myr. Ara. fasc. 30, no. 14; 1840) werd in 1898 voor het eerst door MICHAEL (Das Tierr. 3. Orib. p. 13, 1898) iets beter beschreven, en daardoor beter bekend. Maar MICHAEL zag over het hoofd, dat deze Oribatide geen bewegelijke pteromorphae bezit, doch slechts onbewegelijke, zij het ook zeer groote schouderbladen. Het genus *Hafenrefferia* OUDMS. 1906 behoort derhalve tot de sub-familia *Eremaeinae*, en wel naast het genus *Liacarus*, waaraan het, ook door andere kenmerken, zeer nauw verwant blijkt te zijn.

Arnhem. A. C. OUDEMANS.